

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 369/2011-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. augusta 2011 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti E., s. r. o., zastúpenej advokátom JUDr. M. V., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 5 Obdo 38/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti E., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. júla 2011 doručená sťažnosť spoločnosti E., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) pod sp. zn. 5 Obdo 38/2009. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 14. júla 2011.

Zo sťažnosti vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) č. k. 23 Cb 150/2008-353 z 21. apríla 2009 bola sťažovateľka ako žalovaná zaviazaná

zaplatiť žalobcovi sumu 6 145,63 € s príslušnými úrokmi z omeškania, ako aj trovy konania, pričom vo zvyšku žalobu zamietol. Rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 15 Cob 109/2009-398 z 15. júla 2009 bol rozsudok okresného súdu zmenený tak, že sťažovateľka bola zaviazaná zaplatiť žalobcovi sumu 5 639,28 € s úrokmi z omeškania a zmluvnú pokutu, pričom vo zvyšku žalobu zamietol. Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obdo 38/2009 z 31. marca 2011 bolo dovolanie sťažovateľky odmietnuté.

Podľa názoru sťažovateľky odmietnutím dovolania došlo k porušeniu označených práv podľa ústavy a dohovoru.

Sťažovateľka prípustnosť podaného dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 238 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, keďže rozsudok okresného súdu bol rozsudkom krajského súdu zmenený. Z výrokov rozsudkov okresného súdu a krajského súdu týkajúcich sa veci samej je zrejmé, že krajský súd posúdil okolnosti významné pre rozhodnutie inak ako okresný súd, v dôsledku čoho bola povinnosť sťažovateľky zaplatiť istinu, jej príslušenstvo, ako aj zmluvnú pokutu deklarovaná rozdielne. Odlišné posúdenie skutočností významných pre rozhodnutie vo veci samej malo za následok obsahovú zmenu celého rozhodnutia, čo ovplyvnilo obsah práv a povinností účastníkov konania v celom rozsahu. Komplexnosť zmeny rozsudku vo veci samej vyplýva aj zo samotnej formulácie výroku rozsudku krajského súdu, keďže ním bol zmenený výrok rozsudku okresného súdu v časti uloženej povinnosti na plnenie v celom rozsahu. O tom svedčí aj skutočnosť, že rozsudok krajského súdu neobsahuje výrok, ktorým by bolo rozhodnutie okresného súdu čiastočne zrušené, resp. čiastočne potvrdené. Sťažovateľka pritom dovolaním napadla rozsudok krajského súdu v celom rozsahu, keď poukázala na skutočnosť, že žalobcom uplatnený nárok zanikol v dôsledku započítania pohľadávok sťažovateľky. Najvyšší súd dovolanie odmietol konštatujúc, že z porovnania obsahu výrokov obidvoch rozsudkov vyplýva, že krajský súd zmenil rozsudok okresného súdu iba v časti predstavujúcej rozdiel medzi sumou 6 145,63 € (priznanej okresným súdom) a sumou 5 639,28 € (priznanej krajským súdom). Za zmenenú preto považoval len tú časť výroku rozsudku okresného súdu, ktorou bola krajským súdom zamietnutá pohľadávka žalobcu vo výške 506,35 €. V časti prevyšujúcej uvedenú sumu prípustnosť dovolania podľa § 238 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vylúčil. V časti týkajúcej sa čiastky 506,35 € poukázal najvyšší súd

na ustanovenie § 238 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku a zdôraznil, že suma 506,35 € neprevyšuje 10-násobok minimálnej mzdy ku dňu začatia konania.

Sťažovateľka je presvedčená, že aplikáciou ustanovenia § 238 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku došlo k tomu, že rozsudok krajského súdu sa posudzoval len v časti týkajúcej sa zníženia nároku o 506,35 €, čím došlo k porušeniu označených práv.

Sťažovateľka navrhuje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy a dohovoru v konaní vedenom najvyšším súdom pod sp. zn. 5 Obdo 38/2009 s tým, aby bolo uznesenie z 31. marca 2011 zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie. Napokon požaduje náhradu trov konania v sume 314,18 €.

Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obdo 38/2009 z 31. marca 2011 vyplýva, že ním bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu č. k. 15 Cob 109/2009-398 z 15. júla 2009. Podľa názoru najvyššieho súdu prípustnosť dovolania podľa § 238 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku je založená na rozdielnosti medzi rozhodnutím odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa. O rozdielne rozhodnutie ide vtedy, ak okolnosti významné pre rozhodnutie veci boli posúdené obidvoma súdmi rozdielne. Za rozdiel nemožno považovať iné právne posúdenie, pokiaľ nemalo vplyv na obsah práv a povinnosti účastníkov, ale iba taký záver, ktorý rozdielne deklaruje práva a povinnosti v právnych vzťahoch účastníkov. Rozhodujúcim je preto obsahový vzťah rozhodnutí súdov oboch stupňov v tom, ako rozdielne posúdili práva a povinnosti v právnych vzťahoch účastníkov konania. Z porovnania obsahu výrokov oboch rozsudkov vyplýva, že krajský súd zmenil rozsudok okresného súdu iba v časti predstavujúcej rozdiel medzi okresným súdom priznanou sumou 6 145,63 € a krajským súdom priznanou sumou 5 639,28 €, opodstatnenosť ktorej konštatoval aj krajský súd. Za zmenenú je preto potrebné považovať časť výroku rozsudku okresného súdu, ktorou bola krajským súdom zamietnutá pohľadávka žalobcu v čiastke 506,35 €. V časti prevyšujúcej uvedenú sumu prípustnosť dovolania podľa § 238 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku nie je daná. Podľa § 238 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom 3-násobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach 10-násobok minimálnej mzdy, pričom na

príslušenstvo sa neprihliada. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde. V prerokovávanej obchodnej veci výška časti pohľadávky žalobcu, v ktorej došlo rozsudkom krajského súdu k zmene rozsudku okresného súdu, nedosahuje výšku peňažného plnenia v zmysle tohto ustanovenia.

Uznesenie najvyššieho súdu bolo podľa rukou písanej poznámky doručené právnomu zástupcovi sťažovateľky 16. mája 2011.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy, alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti

medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Podľa názoru sťažovateľky bolo povinnosťou najvyššieho súdu preskúmať v dovolacom konaní rozsudok krajského súdu v celom rozsahu nároku priznaného krajským súdom žalobcovi, teda nielen v rozsahu 506,35 € ako rozdielu medzi sumou 6 145,63 € (priznanou okresným súdom) a sumou 5 639,28 € (priznanou krajským súdom).

Podľa názoru ústavného súdu uznesenie najvyššieho súdu je v plnom súlade s jeho ustálenou praxou, podľa ktorej je rozhodujúce, či a v akej miere došlo k zmene v rozsahu povinnosti plniť podľa rozhodnutia odvolacieho súdu v porovnaní s rozhodnutím prvostupňového súdu. V niektorých prípadoch preto, aj keď je výrok odvolacieho súdu formulovaný tak, že sa ním mení prvostupňový rozsudok, podstatné je, či a v akom rozsahu dôjde k zmene, čo sa týka povinnosti plniť. Vo svetle uvedeného právneho názoru treba za

správny považovať záver najvyššieho súdu, podľa ktorého rozsudkom krajského súdu bol rozsudok okresného súdu zmenený len v rozsahu 506,35 €. Kým totiž podľa rozsudku okresného súdu mala sťažovateľka žalobcovi zaplatiť 6 145,63 €, zatiaľ podľa rozsudku krajského súdu mala zaplatiť iba 5 639,28 €. Uvedené závery najvyššieho súdu preto v nijakom prípade nemožno považovať ani za arbitrárne, ale ani za zjavne neodôvodnené.

Treba ešte dodať, že zmena rozsudku okresného súdu krajským súdom v rámci odvolacieho konania v rozsahu 506,35 € znamenala v uvedenom rozsahu úspech sťažovateľky v odvolacom konaní, lebo o túto sumu sa znížila jej platobná povinnosť voči žalobcovi. Práve preto dovolanie, ktorého prípustnosť by vyplývala z ustanovenia § 238 Občianskeho súdneho poriadku, by mohol podať iba žalobca, keďže jeho právne postavenie sa rozsudkom krajského súdu v rozsahu zmeny rozsudku okresného súdu zhoršilo. V prípade sťažovateľky by prípustnosť dovolania mohla vyplývať len z niektorého z dôvodov zmätočnosti podľa § 237 Občianskeho súdneho poriadku. Vzhľadom na uvedené skutočnosti úvahy najvyššieho súdu týkajúce sa neprípustnosti dovolania v tzv. bagatel'ných veciach podľa § 238 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku sa javia ako nadbytočné, pretože sťažovateľka nebola vôbec oprávnená napadnúť rozsudok krajského súdu v zmeňujúcej časti (teda, pokiaľ ide o sumu 506,35 €), a preto nie je ani podstatné, či zmeňujúca časť rozsudku krajského súdu bola alebo nebola svojím rozsahom bagatel'ná.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. augusta 2011